

Verslag

Platform 'Gent tegen Armoede'

18 maart 2019 - Balenmagazijn

Entiteit Departement Sociale Dienstverlening

Contactpersoon Trees De Bruycker - Eva Vandevivere

Programma

13u30	Welkomwoord Schepen Sociaal beleid en Armoedebestrijding Rudy Coddens
13u40	Welkomwoord Departementshoofd Sociale Dienstverlening Eefje Vanhullebush
13u50	Platform 'Gent tegen armoede' : verduidelijken doelstellingen van platform en link met armoedebeleidsplan
13u50	Kennismaking : nieuwe evoluties voor mensen in armoede
14u10	Bespreken Voorstel Armoedebeleidsplan in groepen
15u 50	Reflectie en laatste woord voor de Gentse Ervaringsdeskundigen.

Aanwezigen(zie bijlage)

Verslag

Verduidelijking Platform 'Gent tegen Armoede'

20190311_DO_platf
orm.pptx

Kennismakingsronde: nieuwe evoluties

- Stijgende groep jongeren met grote kwetsbaarheid
- Groei en diversifiëring van materiële noodhulp
- Wonen als knelpunt
- Groeiende complexiteit en daardoor ook groeiende drempels in hulp- en dienstverlening. Tegelijkertijd ook groeiende groepen die eruit vallen omdat ze net niet in perfect in het hokje passen.
- Mensen in armoede voelen niet persé dat er dingen veranderen
- Moeheid: participatiemoeheid, hulpverleningsmoeheid, ...
- Groep mensen in armoede die 'uit'begeleid zijn: ze hebben trajecten doorlopen (werk, inburgering,...) en dan is er niets meer voor hen.
- Toenemende eenzaamheid, veel mensen in armoede hebben zwakke sociale netwerken.

Verslag overleg in groep

Groep 1 (Moderator Thomas Maesele - Verslaggever Peter Bruyland)

Opmerkingen bij de Visie – missie - principes

- rol / betekenis ervaringsdeskundigen (ED'n) / Verenigingen waar armen het woord nemen (VWAHWN) in structuur armoedebeleid: niet zo duidelijk. Het gaat over waar mensen in armoede (MIA) een stem krijgen. Hoe dit concreet vorm krijgt moet nog uitgewerkt worden
- de missie is mooier dan de realiteit ooit kan zijn. Bovenlokale zaken gaan dit onmogelijk maken. Hoe realistisch is dit om het in de missie te zetten? Het is wel belangrijk om de ambitie te benoemen. Mensen willen dat er iets voor hen gebeurt. Er is een verschil tussen gevoel en objectieve gegevens. Zeggen dat er niets gedaan wordt, is de waarheid oneer aandoen. Ambitie mag ruimer gezet worden dan ambtstermijn 6 jaar. Afrekenbaarheid zit niet op niveau missie, maar wel op specifieke strategische doelstellingen.
- Op welke domeinen ga je inzetten? Het gaat veel meer over de vertaling van de missie als de missie op zich. MIA: kinderen zitten daar ook in? Er is geen apart hoofdstuk kinderarmoede. Focus op kinderen komt aan bod in de doelstellingen.
- Wat is de positie van het armoedebeleid tov het hele lokaal beleid? We werken via verschillende invalshoeken aan dezelfde signalen. Kan dit efficiënter?
- Inzetten op **zichtbaarheid** armoede. Het is belangrijk dat armoede zichtbaar wordt. Wat is het, waar gebeurt het zich. Zo ontwikkelt zich een vorm van inleefband met de Gentenaar.
- I.v.m. het woord 'begeleiding': paternalistisch woord. Empowerment is beter. Het gaat over een vorm van **verheffing**. i.v.m. werken aan armoede op individueel vlak. Is dit voldoende? Bijv i.v.m. de sociale resto's: het moet ook gaan over hoe arbeidsmarkt en de woonmarkt georganiseerd zijn. Structurele hefboomen zitten vaak op hoger beleidsniveau. Individuele begeleiding is een hiaat. O.a. de wachttijden zijn een grote zorg. Het is dus belangrijk om ook individuele begeleiding naar voorgrond te schuiven.
- Verwachting vanuit samenleving (SL) naar MIA: Wat verwacht SL om volwaardig te kunnen deelnemen binnen de SL? Individueel ondersteunen, maar dus ook maatschappelijke

verwachting te evalueren en kritisch te benaderen. Wat moet je kunnen om je inkomen uit werk te halen, bijv.?

- Mensen in armoede moeten tot op zeker niveau meer aan het stuur zijn. Meer vorm geven aan het beleid. Het jammere is dat het nooit afdwingbaar is. Hoe het er nu staat 'mét MIA' is dus wat te beperkt. M.b.t. verwachtingen: als er mensen zijn die verwachtingen stellen, dan mogen MIA die verwachting ook stellen. Het gaat over dialoog. Onderstreept het belang van sensibiliseren: het bewustzijn creëren dat er een probleem is. verwijst naar Kortrijk. Laat mensen even stilstaan bij de problematiek, verhoogt het draagvlak. Het biedt MIA ook bestaansrecht en verlaagt de drempel om een stap te zetten naar de dienstverlening.
- Verenigingen waar armen het woord nemen moeten ook dialoog met de samenleving aangaan. Beeld moet bijgesteld worden. Begrip krijgen is belangrijk. Die dialoog wordt nu georganiseerd in verenigingen, maar het bereik van de verenigingen is beperkt. Als er meer verwacht wordt, gaan daar ook engagementen tegenover moeten staan.
- Sensibilisering naar hogere overheden toe mag er ook in.

Opmerkingen bij Doelstellingen

- Samenwerken tussen OCMW, Stad en middenveld in functie van lobbywerk hogere overheden vanuit specificiteit grootstedelijke context. Dit ontbreekt in het plan. Kan dit bijv via OVSG (Onderwijskoepel van Steden en Gemeenten), VVSG (Vereniging van Steden en Gemeenten)? Het staat nu onder signaalfunctie. Misschien niet expliciet genoeg.
- Individuele begeleiding is heel versnipperd. In Leuven is woonbegeleiding van OCMW toegevoegd aan mobiele teams in het kader van GGZ (Geestelijke Gezondheidszorg). Hoe kan samenwerking functioneler, efficiënter en duidelijker naar de burger (bijv geclusterd): "Ik mis ambitie om out of the box te denken: waar willen we naartoe, hoe gaan we dat realiseren?" Eigenaarschap is daarin belangrijk. Veel gezinnen worden nog niet gecapteerd. Hoe een plan goed doen werken? Dure hulpverlening rond een gezin moet meteen werken! Kies een model waar er eigenaarschap is en waar niemand zegt: dat kunnen we niet oplossen. Gedeeld eigenaarschap is ook van belang. Gezamenlijke definiëring rollen en van daaruit gezamenlijke acties definiëren. Zo kan je capaciteit breder krijgen. Vanuit sociale regie in de wijken: wanneer iets niet in een vakje past, schuiven stoelen achteruit. De vraag gaat dus over ontwerp dienstverlening o.b.v. een cliëntgerichtheid.
- Het verhaal van digitalisering, de toenemende verwachtingen rond digitale vaardigheden ontbreekt in het plan.
- Extra aandacht voor weerbaarheid bij jongeren, en specifiek bij meisjes: hier is nog veel werk rond. Daar mag eerder focus op komen i.p.v. op diploma
- Recht op onderwijsparticipatie: moet zich vertalen in 3 lijnen
 - Participatie van kwetsbare groepen verhogen. Ook volwassen leren hier een plaats in geven
 - Onderwijs meer op maat maken van kwetsbare groepen
 - Informeel leren (ontbreekt helemaal): perspectief op leren, leercultuur (negatieve schoolervaringen worden doorgegeven) creëren. Informele leercontext versterken. (Cf adult education survey: 70 % geeft aan ooit in een informele leersituatie te zijn terechtgekomen)

- Positief dat er ingezet wordt op woonbegeleiding. Maar wat ontbreekt zijn kwaliteitsnormen en –controle + hoe omspringen met huurprijs vs slechte woning.
- Vervoersarmoede:
 - Behalen van een rijbewijs is duur. (OCMW-cliënten in een activeringstraject naar werk kunnen hier in specifieke situaties steun in krijgen - sedert 2 jaar)
 - Autodeelsystemen moeten toegankelijk zijn.
- Belang van het Huis van het Kind: wat kunnen zij opnemen op vlak van armoedebestrijding?
- Laagdrempelige ontmoeting kan tegemoetkomen aan twee zeer duidelijke problemen die wij ervaren: (1) vereenzaming/soc. isolement en (2) postnatale depressie (kwetsbaarheid tussen 4 muren).
Belangrijk om als organisatie / partner de bril op te zetten van de doelgroep en zaken te doen met hen en niet alleen voor hen (empowerment)
M.b.t. het Huis van het Kind: opstart fysiek Huis van het Kind (wijk Bloemekenswijk). Nadien start er een in Ledeberg.
- Verwonderlijk dat materiële ondersteuning wordt aangehaald als aanvaardbare manier om in basisbehoeften te voorzien. Doelstelling moet zijn dat mensen het zelf kunnen. Moet anders verwoord worden.
- Mensen zonder papieren als doelgroep: veel mensen die daar tussen zitten komen vaak als doelgroep in en uit werking integratie terecht. Er zijn veel armoedevallen voor deze mensen. Anders formuleren. Ze glippen er constant in en uit.
- Breng in het plan ook het ruimtelijk perspectief in. Het verhaal van creëren van een leefbare omgeving.

Groep 2 (Moderator Trees De Bruycker - Verslaggever Eric Dirikx)

Opmerkingen bij de Visie – missie - principes

- **Missie:** goed dat er consequent gekozen is voor de grondrechten.
- **Principes:** Eerste principe is zeer goed, het gaat vaak over structurele zaken, maar er is wel een groep die enkel een tekort ervaart, en die met pakweg 200 euro per maand geholpen zou worden. Dus actuele noden is zeer goed.
- Gezinnen met kinderen als prioriteit. Is dat ok? Het apart plan kinderarmoede is opgeheven, is nu opgenomen in het armoedebelidsplan. Het is in alle overgangsfasen van het jong leven dat armoedeproblemen zich stellen. Er is veel voor jongeren, het is de groep van 25-45 waar er zo goed als geen trajecten meer voor zijn. Jongeren is een prioritaire doelgroep en dat is legitiem, dat doet geen afbreuk aan de noden van de andere groepen. Belang om op het ganse gezin te werken
- Er zijn een aantal thema's die je sowieso bovenlokaal zal moeten aanpakken. Bvb met andere grotere centrumsteden, of met de Oost-Vlaamse centrumsteden. Dit staat er niet meteen in.
- Bij een aantal thema's zullen we er moeten voor zorgen dat er op Oost-Vlaams niveau iets zal moeten gebeuren (vb nachtopvang, er gebeurt hierrond ook zaken in Aalst, Sint-Niklaas, ...).

Spreek eerst met elkaar af, vooraleer je gebruikers van bvb buiten Gent niet meer toelaat in de Nachtopvang van Gent. Idealiter wordt dit best eerst Oost-Vlaams afgesproken.

- Ik mis de rol van het middenveld, bvb Taskforce wonen, met als doelstelling 'geen kind op straat'. Dit forum wordt nergens vermeld. Taskforce is een methodiek, dit is inderdaad niet opgenomen in het plan.
- Ook private actoren activeren: praktijktesten huurmarkt, maar ook op arbeidsmarkt. Bedrijven die geactiveerd moeten worden zit er niet meteen in. Benoem de actoren dus, ook de privé sectoren.
- Participatie is goed, maar letten op participatie-moeheid.

Opmerkingen bij Doelstellingen

- Positief:
- Evolutie naar meer proactief werken.
- Aandacht voor wonen is cruciaal. Werken op onderwijs en inkomen, toekenning van rechten op hoger bestuurlijk niveau. Duidelijk wat lokaal mogelijk is (flankerend)
- Brugfiguren moeten nu teveel concrete dienstverlening doen. De helft van hun werktijd doen ze sociaal werk, maar moet nog meer verknoopt worden met andere diensten. Focus op gezinnen met kinderen, en de betrachting op meer onderwijs en meer vrijetijdsparticipatie is ok. Financiële drempels wegwerken bij onderwijs: groeiend aantal gezinnen zonder basisbehoeften, zolang een gezin niet aan zijn basisbehoeften kan voldoen, kan er moeilijk aan leren worden gewerkt. Onderwijs als vindplaats is ok, maar er zou ook een dienst moeten zijn die in de school bvb bed-bad-brood komt organiseren voor het gezin, als dat hun vraag is. Transitie momenten: op zo'n momenten kan je een kind 'kwijt' zijn. Bvb kleuters die weinig naar school komen, maar ook overgang basis naar secundair. Klemtoon zit er niet echt in.
- Algemeen: keuze grondrechten , participatie met MIA, en het platform: zeer goed. Maar er moet aan een aantal voorwaarden worden voldoen. Er staan veel verwachtingen tov middenveld. Vb 500 woningen SVK is ok, maar er moeten duidelijker ambitieniveaus worden benoemd, dit is niet overal zo
- Er worden veel subgroepen benoemd, vb 'werkzoekenden met complexe profielen': wat is dat? Er is soms teveel interpretatiemarge.
- Focus op structurele met aandacht voor acute noden is zeer goed.
- Problematiek jongvolwassenen
- Materiële hulp wordt benoemd
- Proactieve rechtenbenadering
- Thema Wonen
- Vervoersarmoede
- Vrijwilligerswerk en peer tutoring: door dit soort samenwerkingen pak je meer dan 1 probleem aan.
- Gezinnen met kinderen, kinderarmoede is ok, hier blijvend op inzetten
Wat concreter: proactief en outreachend werken, gezinsplan: case manager beantwoordt aan behoefte, al is het mij nog niet 100% duidelijk hoe dit zal werken

- Minder goed:
- weinig aandacht voor organisatorisch aspect van bereiken doelstellingen. Je zal als organisatie anders moeten werken. Outreach (casemanagers bvb) bvb met backoffice van werkers die de rechten dan gaan toekennen. Bvb project in Kortrijk: de casemanagers lopen goed, maar botsen dan tegen administratie die er niet op georganiseerd is. Er moet een regisseur zijn die mandaat heeft en hier aan kan werken. Mensen moeten soms een andere rol opnemen in de organisatie, en dat vergt tijd en een omschakelingsperiode, dit is niet te onderschatten.
- Alle domeinen worden apart beschreven, maar er moet op alle domeinen tegelijk gewerkt worden bij een gezin.
- We missen wel wat meer structurele benaderingen: moeten geactiveerd worden, traject op maat, enz. naast die trajecten staat vaak iets structureels. Vb: mensen naar hoogste activeringsladder, daarnaast mis ik het verhaal van jobcreatie.
- Soms zeer concreet, soms zeer abstract. Verhouding klopt nu niet. Bvb: Wat met de inloopcentra? Gaan ze die afschaffen? Omdat ze er niet meer in staan
- Wat ik mis: bovenlokale, doelgroep: uitstroom gevangenen + re-integratie ontbreekt, een derde is: de link met een aantal overlegstructuren, ook bovenlokaal (vb Eerstelijnsgezondheid, link met PAKT, Integrale Jeugdhulp, enz). Vb Kwartiermaken: zeer concreet, maar zonder de verhouding naar de netwerken die errond werken.
- Het moet ver genoeg gaan: afleveren van conformiteitsattest is bvb het minimum voor ons bij een renovatie.
- Er is nood aan dialoog om sommige zaken concreet te krijgen. Vb: dialoog van 4 februari, we hebben alles kunnen meegeven, maar hoe hou je de vinger aan de pols voor wat betreft de ontwikkelingen? Dus: hoe ga je dialoog/participatie in stand houden? Meer expliciteren.
- Ik mis de kruideniers (sociale)
- Basis woonkwaliteit met aandacht voor betaalbaarheid is ok, maar een belangrijke is woonzekerheid, en het conformiteitsattest. Ik mis daar de doelgroep: eigenaars-bewoners, die soms vereenzaamd zijn, met verkrotte woningen . Integrale hulpverlening: vaak enkel OCMW cliënten, maar niet mensen die werken en een laag loon hebben. Hoe gaan we die doelgroep ondersteunen. Opmerking: helft van cliënten heeft leefloon, andere niet!
- Administratie en regels die een drempel blijven.
- Communicatie: taalprobleem: sommige talen weinig tolken, of geen tolken
- Naar doelgroepen: kwetsbare jongeren met kinderen ontbreekt, mensen zonder wettig verblijf met kinderen, prenatale begeleiding van kwetsbare zwangere vrouwen.

Wat wil je zeker nog meegeven? Welke ambitie ontbreekt er? Waar moeten we zeker onze tijd in steken?

- onderzoek naar hospitalisatieverzekering voor mia? Is dat een prio? hospitalisatie: goed dat er in zou staan, is vaak de eerste stap richting armoede bij het ziek worden.
- Geïntegreerde dienstverlening, zo dicht mogelijk bij de mensen
- betaalbaar kwaliteitsvol en zeker wonen, ook privé, mensen met tijdelijk verblijfsstatuut
- samenwerking met Integrale Gezinsbegeleiding opvoeren, hoe organiseren? (zie mechelen)
- prio=moeten zorgen dat we 'winst' moeten maken bij het samenwerken. Vb samenwerking OCMW en K&G.

- evaluatie van wat je aan het doen bent. Maken we het verschil? Van welke armoede definitie gaan we werken? Wat wel gebruiken? Wat is nulmeting en hoe gaan we bijhouden? veel goede praktijken, die al getest zijn en goed marcheren: het is niet altijd nodig om het warm water uit te vinden. Wonen bvb: kostendelend samenwonen zonder verlies van uitkering moet mogelijk zijn: zet experiment op. Bvb een alleenstaande ouder met 4 kinderen heeft enkel wat meer inkomen nodig. Bvb proactieve rechtenbenadering en Dampoort knapt op 2: 6 mensen hebben een Maatschappelijk Werker bij het OCMW toegekend gekregen, en hebben rechten toegewezen gekregen.
- als je moet kiezen tussen AFH (aanvullende financiële hulp) en Materiële hulpverlening: wat zou je kiezen? kruidenier die meer doet dan enkel materiële hulpverlening (en doet aan sociale dienstverlening: hoe andere levensdomeinen verbeteren).
- Sociale kruidenier Rabot, spelothek, woonwinkel, nu allen samen... een deel zal onttrokken worden: de ontmoetingsfunctie zal verdwijnen (die er nu is). We mogen de factor ontmoeten en verbinden niet vergeten, want dit heeft zijn effect.
- rol en verwachtingen van middenveld expliciteren

Groep 3 (Moderator Eva Vandevivere - Verslaggever Steven Van den Broucke)

Opmerkingen bij de Visie – missie - principes

- niet ambitieus genoeg. contradictorisch: 'verminderen' versus 'verzekeren'. niet concreet genoeg. 'verminderen' is niet specifiek, beter 'halveren'
- niet Gent-specifiek geschreven - hoe willen wij ons positioneren - wat is er Gent specifiek?
- armoede is een statisch concept: beter 'sociale kwetsbaarheid'
- vraag stelt zich of er genoeg middelen op armoede worden ingezet. Is de verhouding tussen alle geldpotten wel in evenwicht? Misschien kan je hier via uw missie op inspelen.
- stem van de groep mensen in armoede is te weinig vertegenwoordigd... (we zeggen dat we grondrechten verzekeren, maar in feite doen we dat niet, want we slagen daar niet in... op die manier negeren we de realiteit voor die mensen)
- Wetgevend is er nog veel verkeerd om ervoor te zorgen dat de grondrechten kunnen gerealiseerd worden (vb vrouw die elke dag geslagen wordt, maar wegens onwettig verblijf valt ze net uit de boot... (voor veel mensen is het altijd 'nét niet').
- Goed aan de missie/visie: de principes zijn goed (en Gents), al kunnen die ook in de praktijk nog alle kanten uit.
- Voorstellen:
 - in Canada heeft men de kinderbijslag hervormd doorheen bestaande structuren. In tegenstelling tot onze focus op 'structureel werken' zouden we misschien ook gedifferentieerd moeten gaan werken zoals in Canada.
 - woonbonus moet worden aangepakt, maar dat is Vlaams niveau...
 - Durven wij ook out-of-the-box denken naar nieuwe oplossingen? Vb basisinkomen? Automatische rechtentoekenning en non take up zouden eigenlijk een basisprincipe moeten zijn. Dat is manifester dan 'structurele hefboomen'. Want vb via subsidiebeleid mis je heel wat mensen omdat ze de regels niet kennen, ze moeten info aanleveren etc. Dus het

onvoorwaardelijk toekennen is een mogelijke interessante hefboom die je als basis van je plan zou kunnen nemen.

- de voorwaardelijkheid van AFH... durven wij daarvan af te stappen? En vb ook voor mensen zonder wettig verblijf?
- missie richten op sociale deelname

Opmerkingen bij Doelstellingen

- strategische doelstellingen moeten meetbaar geformuleerd worden. Als er staat 'vergroten', hoeveel dan?
- kinderopvang: inschrijvingsprocedure is een erg grote drempel. Het is digitaal, je moet 9 maand op voorhand zijn, etc. We doen heel veel aanvragen voor kinderen die al maanden oud zijn. Mensen in armoede weten niet waar ze morgen zullen staan. Dus er zouden plekken moeten vrijgehouden worden om mensen in armoede 'last minute' toegang te geven. (werk kan men vaak niet aannemen omdat er niet last minute opvang voorhanden is.) Waarom geen gratis opvang? Dan zet je in op het welzijn van het kind. Zo gaan mensen wél werken als ze werkaanbod krijgen. Hoe concreet gaan we die maken en oplossen? Op welke hefbomen gaan we inzetten?
- Doelstelling rond vervoersarmoede.... Dat is beetje sukkelen in de marge. We zouden sociaal vervoer gratis moeten krijgen.
- Ouderbetrokkenheid: alle ouders zijn betrokken (het is dus een verkeerd woord). Het gaat om de samenwerking. (Eva corrigeert, is anders bedoeld).
- Demografie: Gent is in die context dat de groei van bevolking vooral bij andere nationaliteiten zit. Er is een in aantocht zijnde populatie (het kind in ontwikkeling).
- Kinderopvang is niet enkel belangrijk omdat de ouders kunnen gaan werken, maar echt ook wel voor het kind zelf! We moeten die aanstormende jonge generatie als focus nemen
- Kijken we voldoende naar de verre toekomst? Of kijken we enkel naar 1 beleidsperiode? We moeten ook durven verder kijken.
- Sensibiliserende acties worden gemist. Vb in Onderwijs: men ziet kinderen in schrijnende toestand aankomen maar men heeft geen tools om ermee om te gaan. We moeten globale bevolking meer informeren over armoede en zo de snelle conservatieve reflex tegen te gaan bij mensen. Mensen zien armoede maar kennen niet altijd de mechanismen erachter. Ook vb naar werkgevers toe meer inzetten op openheid en begrip van een groep 'minder inzetbare' mensen die we mits inspanning vanuit de werkgever wél een plek kunnen geven op die private markt. Ook richting politiek moet er serieus gesensibiliseerd worden. Focussen op het schuldmodel, dat leeft echt wel nog erg sterk. Ook data is een belangrijke onderbouwing om die sensibilisering te voeden. Visualiseren van de armoede is belangrijk, en dat blijven rapporteren
- Recht op onderwijs: 'integraal begeleid naar hoogst mogelijke onderwijskwalificatie'. Dit werkt een systeem in de hand waarbij kwalificatie verkeerd te hoog wordt ingeschat door werkgevers. Mensen in armoede hebben vaak serieuze kwaliteiten, maar die komen niet altijd naar boven in de diploma's. Dogma van kwalificatie is te sterk aanwezig in Vlaanderen = problematiek voor onderwijs en werkgevers.
Vb: proeftuinen opzetten waar mensen geen kwalificaties nodig hebben en kijken of we daar innovatie kunnen mee brengen.
- Regie: kijken naar private markt en hen niet vergeten mee te nemen in ons verhaal! In alle thema's verder kijken dan de klassieke sociale partners.
Meer afstemming tussen diverse partijen en organisaties (OCMW, CAW, mutualiteiten, etc.).
- Nood aan case-managers, maar tegelijk jammer dat ze nodig zijn. We moeten ook de organisaties achter de 'paperassen' durven aanpakken zodat mensen niet moeten 'versterkt' worden in het omgaan met paperassen, maar dat de paperassen zelf worden weggewerkt.

Groep 3 (Moderator Hans Thielemans - Verslaggever Ilke De Bleye)

Opmerkingen bij de Visie – missie - principes

- Proportioneel universalisme: er dreigt soms een bepaalde groep vergeten te worden, er wordt een uitsluitingsmechanisme gecreëerd. Er wordt op een zeer gerichte manier naar bepaalde groepen gekeken, waarom zij in de marge zitten en van daaruit zal actie ondernomen worden. Gevaar schuilt dat niet de juiste doelgroepen worden gedetecteerd.
- Dialoog met mensen in armoede: bepaalde groepen zijn moeilijk te bereiken, er moet blijvend gezocht worden hoe dialoog kan gevoerd worden. Moet dit explicieter worden opgenomen? Het plan werd opgesteld samen met mensen in armoede, maar de grootste groep is onvoldoende vertegenwoordigd bij de dialoog. Deze verscholen groep betrekken in de dialoog moet een aandachtspunt blijven.
- Aandacht voor kinderen en jongeren moet blijvend opgenomen worden. Staat bij proactief. Rond participatie niet altijd evident.
 - Ervaringsdeskundigen: is dit een vertegenwoordiging enkel van mensen uit verenigingen waar armen het woord nemen? Problemen die mensen in armoede ervaren zijn soms gelijklopend en anderzijds heel uiteenlopend. → *Vanuit platform rekruteert men vanuit organisaties, vanuit stakeholdersforum wordt breder gerekruteerd. Ambitie is om inspraak vanuit alle lagen te verzekeren*
- Uit het overzicht blijkt dat er heel veel overleg is, er is een overaanbod aan werkgroepen. Er moet bekeken worden wat de input is en of er overlappingen zijn met als doelstelling een vereenvoudiging (samenvoegen?) en overzicht te creëren. Projectstuurgroepen zijn soms relevanter met een concretere werking. De groep deelnemers van focusgroepen samenbrengen kan een voedingsbodem zijn.

Opmerkingen bij Doelstellingen

Noem 3 zaken in het voorliggend ABP die je echt positief vindt

- Inzet op mensen zonder wettig verblijf. Regionale 24u-verblijf: met de bedoeling van een terugkeerbeleid of toekomstoriëntering?
- Criteria van woonorganisatie: wat gaan die prijzen zijn van de woningen?
- Toegang tot eerstelijnspsychologen verlaagd
- Extra onderwijskansen voor kinderen in armoede om armoedecirkel te onderbreken.
- Gentse huishoudens kunnen voorzien in basisbehoeften via inkomen of materiële ondersteuning.
- Met huisvestingsgerichte aanpak worden mensen uit structurele dakloosheid gehaald.
- Sociale integratie in de buurt verbeteren: jonge ouders zonder netwerk, middel om mensen uit isolement te halen.
- Buitenschoolse kinderopvang toegankelijk maken: gezinnen hebben hier nood aan, positief ook voor de kinderen. Kinderen, tieners en jongeren hebben nood aan meer aandacht voor hun welzijn.

- Voorstel: vanuit ruimer platform (eventueel samen met andere steden met zelfde problematiek) een gebundelde boodschap naar het juiste niveau sturen. Zo performant mogelijk kunnen we mee sturen in Gent, tools aanreiken. → oa VVSG en Stad Gent zijn hiermee bezig. Het opiniestuk van Schepen Coddens in Knack-magazine geeft ook duidelijk signaal.
- Wat betekent toekomstgerichte oriëntering?
- Stap verder nodig bij kinderen in armoede, participeren, gelijke behandeling, gelijke uitstroom. Plan mag hier ambitieuzer.
- Er wordt ingezet op toegang tot onderwijs, groot verschil met participeren.
- Stimuleren zelfredzaamheid: hoe kan dit verduidelijkt worden?
- Visie via basisbehoeften: via inkomen?
- → visie-oefening hoe ver moet de lokale overheid daarin ondersteunen, enkel structurele hefboom of materiële ondersteuning? Basisinkomen /-behoeften, ook van niet-cliënten.
- De doelstellingen voor de heel kwetsbare groepen staan vermeld.
- Proactieve rechtenerkenning, detectie kinderen in armoede, goed dat hierop wordt ingezet. Soms in meer uitgewerkte punten: gaat het hier enkel over OCMW cliënten, moet ruimer gaan, ongeacht of steun OCMW nodig is, worden rechten uitgeput, op weg gezet worden in de juiste richting
- Wonen: er staan verschillende oplossingen in wat positief is, maar sociale woningen staan er onvoldoende in (aantal, kwaliteit, dienstverlening/communicatie)
→ hangt samen met Vlaamse financiering, wij hebben daar geen invloed op, vandaar de geringe opname. Men stapt af van idee beloven dat er soc woningen bijkomen, wel: wanneer er bijkomen kan er bijgepast worden.
- Opmerking: - termen voor schools en naschools onduidelijk
- participeren: deelnemen of deel hebben?
- Gentse huishoudens, consistente terminologie gebruiken.

Noem 3 zaken in het voorliggend ABP waarvan je het frappeert dat ze er niet zijn in opgenomen

- Mensen zonder wettig verblijf: zeer precare verblijfstatuten.
→ plan ambtelijk voorbereid waar toets collega nog niet is gebeurd
Aanpak volgens situatie Groningen/Utrecht 24u verblijf: is iets eindig, niemand wil aanmodderen zonder rechten. Belijken wat juridisch mogelijk.
Situatie Gent anders dan NL (Fedasil werkt niet volgens tweesporenbeleid). Bemoeilijkt onze methodiek. Input nodig ifv politieke uitwerking.
Signaal nodig: veel politici liggen wakker van ronddolenden, voorwaardelijke opvang, bereid om mee na te denken over toekomst: inzetten gezinnen zonder wettig verblijf.
→ BBB+ (Bed Bad Brood Plus) is een start om te werken met die gezinnen en te werken aan hun toekomst.
- Hele generatie kinderen waar weinig hulverlening of ondersteuning is in brede zin, integratie. Schrijnende situaties van vrouwen en kinderen. Er ontbreekt een aanknopingspunt met OCMW. Vanaf wanneer kan je terecht bij wie? Er zijn te weinig organisaties die kunnen aan de slag gaan bij gezinnen wat betreft alle levensdomeinen.

- Hoever gaan we in ondersteuning van mensen zonder duidelijke papieren, zij zitten op de rand van de wet, is een moeilijke balans en een Europees probleem, soms mag je niet helpen.
- Concreet: er is focus nodig op kleurarmoede, plan moet ambitieuzer gemaakt worden, weinig aanbod/visie rond intra-europese migranten.
- Probleem wordt probleem wanneer probleem aangekaart wordt. Detectie van onzichtbare groep.
- Actie: zichtbaar maken

Wat is voor jouw organisatie prioritair om op in te zetten?

- Jeugd Dienst kernopdracht: kwaliteitsvolle vrijetijdsbesteding, stadsbreder: de 4 grote zaken zijn al vervat maar met oog op kinderen, jongeren en tieners, mobiliteit letterlijk, publieke ruimtes, als Stad kan men bijdragen tot aangenamer samenleving. Discriminatie binnen sociale woningen, begeleiding voor jongeren. Heel wat topics die verfijnder mogen naar boven komen.
- Beleidsparticipatie: betrekken van mensen in armoede bij eigen ontwikkeling.
- KRAS: basisinkomen, voor divers publiek, ondersteuning middenveld (focus budgetten).
- Inzet om netwerk van mensen te helpen uitbouwen. Flexibele regels, ondersteuning mbt toegankelijkheid geestelijke gezondheidszorg.
- De Sloep: erkenning buurtgerichte geïntegreerde werkingen, nood aan plek waar mensen gewoon mogen aanwezig zijn.
- POD MI: ervaringsdesk toegankelijkheid ondersteuning gezondheidszorg
- Frederic: opdracht diversiteit stem Mensen in Armoede, andere groepen komen niet aan bod (niet bereiken of niet klaar voor) verder zoeken, naar schema hoe kan dit allemaal samen (rond verandercoach: samenwerking armoedeorganisaties en hoe kan diversiteit verbreed worden)

Kies 1 doelstelling uit het voorliggend Armoedebeleidsplan (ABP) waarvan je van vindt dat jouw organisatie bij uitstek een bijdrage kan leveren.

- POD MI: alles wat met toegankelijkheid te maken heeft rond hulpverlening en gezondheidszorg
- Kras: visie ontwikkelen, dialoog met middenveld: welke steun is het meest effectief, beste hefboom voor organisatie en MIA, onderzoek rond toegankelijkheid van materiële steun.
- Kind&Gezin: we bereiken tegen 2025 alle gezinnen in armoede met minderjarige kinderen met een passende hulpverlening.
- Beleidsparticipatie, samenwerking tussen organisaties

Algemene opmerkingen:

- Sommige acties mogen gerust wat ambitieuzer: bvb participatie is niet enkel kijken naar toegang tot, maar ook er evenveel kunnen uithalen voor zichzelf.
- Wat is evaluatie van projecten uit vorige plan? Wat nemen we mee uit vorige plan? Wat is regulier opgenomen? Wat is verhouding met nieuwe plan?

- de 'stem' van MIA is meestal niet representatief voor de hele groep die in armoede leeft; werk aan de winkel!
- voorbereidende documenten kwamen te laat

Reflectie en laatste woord voor de Gentse ervaringsdeskundigen

We vroegen aan Frederic Vanhauwaert (momenteel verandercoach Gentse Verenigingen waar Armen het woord nemen, ervoor coördinator Netwerk tegen armoede), Maarten Francois (regisseur armoedebeleid Kortrijk) en Wim Van Lancker (KULeuven) om op basis van wat zij hoorden een aantal aandachtspunten te formuleren voor het verder vormgeven van het armoedebeleidsplan. Daarna gaven we het laatste woord aan twee Ervaringsdeskundigen in Armoede: Stef Leyn (Sociale Dienstverlening) en Sven Vermeersch (AZ Sint-Lucas, JGIA en De Tinten).

Frederic Vanhauwaert:

Niet alles is al erg duidelijk. We kijken uit naar de verdere concretisering, inhoudelijk is nog niet altijd duidelijk wat bedoeld wordt. Welke concrete doelen wil men realiseren en met welk budget?

Het is een aandachtspunt om de diversiteit van de stem van mensen in armoede mee te nemen in dit soort bijeenkomsten – we moeten andere groepen bereiken en hen klaar maken om hier aan deel te nemen. Het is tevens een uitdaging om het kluwen van participatie af te stemmen op de doelgroep zelf.

'Organisaties zijn geen hulpverlener' - organisaties kunnen mensen in contact brengen met de maatschappij, maar waar is het punt dat we naar hulpverlening omslaan? We moeten die grens bewaken.

Maarten Francois:

Blijven inzetten op het bovenlokale beleid! We hebben lokaal ambitieuze armoedeplannen, maar we mogen de steken die men bovenlokaal laat vallen niet blijven opvangen! We moeten ons daar als steden in verenigen.

Er is al een sterk draagvlak en dat is goed. Het zijn wel de klassieke sociale partnerorganisaties (tewerkstelling, onderwijs, gezondheid). We hebben ook de harde sectoren nodig. Hoe kunnen we private markt, private verhuurders, etc, ook meer betrekken?

Sensibilisering is belangrijk en niet evident. Er zijn teveel mensen die niet wakker liggen van armoede, en we moeten mensen daar meer in wakker schudden. Dat is ook structureel werken: mechanismen verduidelijken. Er is veel sociaal kapitaal, maar we moeten het meer durven inzetten.

User-perspectief: ook in ons dagelijks beleidswerk moeten we nadenken over de impact van ons werk op die doelgroep! Wat betekent dat voor MIA? Naast klassieke armoedetoets.

Wim Van Lancker:

Wim vindt het een goed plan. Er is voldoende aandacht voor de structuren én het besef wat we er wel en niet mee kunnen doen. Ook voldoende aandacht aan flankerende elementen om onmiddellijke noden. Sommige dingen zijn wel te vaag en andere erg specifiek. Aan dat evenwicht kan gewerkt worden.

De schaal waarop we werken... het gaat nog vaak over het OCMW, maar het aantal mensen in armoede is veel ruimer dan OCMW -cliënten. Vb outreachend werken! Staat redelijk centraal en dat is goed, maar dit vergt ook een totaal andere organisatie van bestaande diensten. Er zijn mensen met lage case-load nodig (generalisten) en erachter specialisten die snel zaken kunnen toekennen, zaken die heel specifiek zijn (vb verhoogde tegemoetkoming)... Je moet anders omgaan met je loketfunctie, de back-office. Dit duurt jaren.

We moeten niet alles meten, maar we moeten wel een kompas hebben op basis van lokale cijfers om te weten of iets werkt of niet. Je hebt mensen in de organisatie nodig die effecten kunnen opvolgen (niet de cliënten/mensen zelf) die van alles moeten bijhouden. De Kind en Gezin indicator is niet geschikt voor lokaal beleid, maar wat dan wel? Onderzoek en monitoring moet je mee budgetteren!

Reactie Schepen Coddens:

Wat is me bijgebleven?

De mensen zijn moe, strijdmoe, hebben het gevoel dat er niks verandert. Men ziet het bovenlokaal referentiekader niet en men ziet de extra inspanningen die Gent doet niet. Hoe gaan we hiermee om, want er gebeurt wel heel wat.

We zijn soms cirkeltjes aan het draaien. We moeten partners betrekken die niet meteen verwacht worden in armoedebestrijding zodat we innovatiever kunnen werken. Nieuwe recepten proberen!

Stef Leyn:

Ik ben blij met dag van vandaag, maar ik hoop dat het wat concreter wordt en dat dit nog vertaald kan worden in mensentaal. Onze mensen hebben niet gevoel dat er niks gebeurt, maar men zet onze expertise niet in. De boosheid zit hem soms in moedeloosheid.

Alles staat of valt met een goed onthaal, en daar moeten we blijven in investeren!

Sven Vermeersch:

Preventief en proactief werken met een focus bij gezinnen in armoede start bij jongeren. De jongvolwassenen komen direct in categorie 'volwassenen' en zitten meteen als dakloze in overlevingsmodus... komen terecht in nachtopvang, drugs, etc....

Armoede-organisaties zijn kleine organisaties die ingezet worden voor beleidsparticipatie.... We moeten dan ook nog eens thematische werkgroepen bedienen, en de politieke vragen, dus er mogen wat meer subsidies komen naar die kleine organisaties.

We hebben niet altijd het gevoel dat er genoeg gedaan wordt met onze input, vb rond wonen... er wordt niet altijd veel meegenomen van de voorstellen die gedaan werden.

Bijlage – aanwezigen

Adelbrecht Haenebalcke	departementshoofd	departement onderwijs, opvoeding en jeugd
Alain Slock	Inhoudelijk directeur	CAW Gent
Ann Van Hoof	coördinator	Sivi vzw
Ann Vanden Wyngaerd	Directeur	Staf beleidsondersteuning
Caroline Temmerman	Agogisch begeleider	Inloopteam kind en preventie
Charlotte Fiers	Routeplanner basis	vzw Topunt (CLB)
Eefje Vanhullebusch	departementshoofd	Departement Sociale Dienstverlening
Elle Mieke Winten	Coördinator	Beweging van Mensen met Laag Inkomen en Kinderen
Eric Dirikx	Cel Armoedebestrijding	Data en Informatie
Eva Vandevivere	regisseur kinderarmoede	Psychologische dienst SD
Frederic Vanhauwaert	consultant	Billie Bonkers
Frederik De Feyter	Adjunct van de directie - Operationeel Beleid	Mobiliteitsbedrijf
Hafi Benettoumi		Jong vzw
Hans Thielemans	Cel Armoedebestrijding – Gelijke Kansen Methodiek	Dienst Welzijn en Gelijke Kansen - Departement Samenleven en Welzijn
Ilke De Bleye	Verslaggever	Directiesecretariaat Sociale Dienstverlening
Johan Witters	Coördinator	KRAS Vzw
Karleen De Rijcke	Coördinator	KRAS Vzw
Katelijne Béatse	Coördinator	Kompanjon vzw
Katelijne Van den Brande	Wijkregisseur	Dienst Beleidsparticipatie - Stad Gent
Katrien Van Goidsenhoven	Coördinator team Sociale Regie	Dienst Welzijn en Gelijke Kansen - Departement Samenleven en Welzijn
Lies Cappoen	Coördinator	uilenspel vzw
Lieve De Bosscher	Directeur	Dienst kinderopvang
Maarten François	Programmaregisseur armoedebestrijding project MISSION	Stad Kortrijk
Maja Meirlaen	Directeur	Dienst Outreachend werken – Departement Samenleven & Welzijn
Marc Cloet	Kabinetsmedewerker Sociaal beleid	Stad en OCMW Gent
Marianne Labre	Programmaregisseur kind en jeugd vriendelijke stad	Jeugddienst
Marlies Schoonbaert		De Zuidpoort
Michiel Vanderheyden	beleidsmedewerker	staf beleidsondersteuning SD
Neelke Vernailen	Kabinetsmedewerker – Armoede en gezondheid (Schepen Coddens) & Welzijn en gelijke kansen (Schepen De Bruycker)	Stad en OCMW Gent
Nele Van Melckebeke	Sociaal werker	Kind en gezin
Paul Storme		Jong vzw

Peggy Vanderhaeghen	werkgroep kansenbevordering	vzw Topunt (CLB)
Peter Bruyland	adj directie	staf beleidsondersteuning SD
Rani Kerkaert	Jongerenwerking	Jong Gent in Actie
Rebecca Vandewalle	Kabinetssecretaris Schepen Rudy Coddens Sociaal beleid, Armoedebestrijding, Gezondheid, Zorg, Seniorenbeleid en Financiën	Stad en OCMW Gent
Ruth Cheyns		Jong vzw
Samira Castermans	Coördinator	De sloep
Schepen Coddens	Schepen van Sociaal beleid en Armoedebestrijding, Gezondheid & Zorg, Financiën.	Stad en OCMW Gent
Sieglinde De Graef	intersectoraal medewerker Gent	Kind en gezin
Stef Leyn	Ervaringsdeskundige	SD
Stéphanie Staïesse	beleidsmedewerker	Samenlevingsopbouw
Steven Vanden Broucke	beleidsmedewerker	staf beleidsondersteuning SD
Sven Vermeersch	Ervaringsdeskundige	AZ Sint-Lucas & Volkskliniek
Thomas Maesele	Regisseur dak- en thuisloosheid	Staf-beleidsondersteuning SD
Trees De Bruycker	Regisseur armoede	Staf beleidsondersteuning SD
Wim Van Lancker	Onderzoeker en docent	KULeuven
Yonca Malkaya	Sociaal werker	Kind en gezin
Verontschuldigd		
Veerle Van De Voorde	departementshoofd	Departement Samenleven en Welzijn
Hilde Reynvoet	directeur	Dienst Wonen